

Januar 2022

Kære kollegaer

Dette nyhedsbrev vedrører sommerens prøver herunder en præcisering af virtuel undervisning efter nødbekendtgørelse kontra bekendtgørelsen om de gymnasiale uddannelsers mulighed for virtuel undervisning.

Den politiske følgegruppe har lavet en aftale vedrørende sommerens prøver jf.

<https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2021/nov/211111-lokal-fleksibilitet-ved-mundtlige-proever-til-sommer>.

Aftalen indebærer for de gymnasiale uddannelser (dvs. mundtlige prøver på stx, 2-årig hf, hhx, htx, gsk, gif, sof, hf-enkeltfag, 2-årigt stx og eux), at der ved de mundtlige prøver etableres lokal mulighed for at justere prøvegrundlaget, så der ikke formuleres prøvespørgsmål til de dele af faget, der alene er gennemgået som nødundervisning uden fysisk fremmøde.

Som det fremgår af vejledningen til den gymnasiale prøve i vinterterminen 2021/22 jf.

<https://www.uvm.dk/-/media/filer/uvm/udd/gym/pdf21/dec/211207-vejledning-om-gymnasiale-prøver-i-vinterterminen-2021-2022-og-afsluttende-standpunktskarakterer.pdf> og, som forventes

også at gælde for sommerterminen 2022, er udgangspunktet, at prøverne afholdes så normalt som muligt. Omfanget og karakteren af nødundervisningen kan have betydning for indholdet ved de mundtlige prøver. Ligesom en prioritering af kernestof på bekostning af supplerende stof kan have betydning. I de tilfælde hvor det vurderes at nødundervisningen har indflydelse på muligheden for at afholde prøven som normalt, skal dette præciseres og fremgå af undervisningsbeskrivelsen. I det tilfælde hvor en udeladelse af dele fra undervisningen i faget medfører at læreplanens krav fraviges skal det godkendes af institutionens leder.

Enkelte områder kan således udelades i prøvespørgsmålene, hvis der alene er givet nødundervisning uden fysisk fremmøde.

I tilfælde hvor der sker en udeladelse eller skævdeling, er det vigtigt at orientere censor grundigt om forholdene på forhånd. Dette kan foregå både gennem undervisningsbeskrivelsen, men også gerne gennem en personlig kontakt forud for udarbejdelsen af opgaverne til prøven. Ved den personlige kontakt vil det være naturligt at der er en drøftelse mellem eksaminator og censor om udeladte prøvematerialer og dettes forventelige betydning for afprøvningen af de faglige mål med henblik på at sikre elevernes mulighed for at demonstrere udtømmende opfyldelse af de faglige mål. Ligeledes vil dialog om evt. nedprioriteret supplerende stof kunne finde sted.

Udover at inddrage virtuelle eksperimenter vil det også være muligt i denne sommertermin at gentage opgaverne 5 gange, hvis der udelades forløb, der har været undervist i som nødundervisning.

Ekspirimeter

Det blev udmeldt i sidste skoleår, at virtuelle eksperimenter kunne tælle med som elevernes eget eksperimentelle arbejde i forbindelse med nødundervisningen.

Ved virtuelle eksperimenter forstås bredt:

- Virtuelle eksperimenter og demonstrationsforsøg, hvor lærer i samspil med eleven gennemfører forsøget med virtuel kontakt.
- Film af eksperimenter fra fx YouTube.
- Virtuelle laboratorier, hvor eleven gives mulighed for virtuelt at indsamle relevant data.
- Hjemmeforsøg, så længe de er sikkerhedsmæssigt forsvarligt og følger Arbejdstilsynets regler.

- Udlevering af relevante datasæt (fx målinger, observationer), der er velegnede i forhold til elevens muligheder for at demonstrere anvendelse af fagets metoder.

De virtuelle eksperimenter kan således inddrages i prøvematerialet i det omfang det giver mening, som erstatning for elevernes egne udførte eksperimenter. Ved inddragelse af virtuelle eksperimenter i prøven bliver fokus i højere grad på elevernes evne til:

- indsamle og efterbehandle iagttagelser og resultater fra eksperimentelt arbejde
- forklare simple sammenhænge mellem det eksperimentelle arbejde og den tilknyttede teori

Det er derfor vigtigt, at de virtuelle eksperimenter ved prøven har en sådan kvalitet, at det er muligt for eleverne at indsamle iagttagelser og resultater, som efterfølgende kan behandles.

Bemærk at det i dette skoleår kun er i de situationer, hvor Styrelsen for Patientsikkerhed har givet et påbud, at der er tale om nødundervisning. Jf.

<https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2021/nov/211111-bredt-flertal-forlaenger-muligheden-for-at-give-noedundervisning>

Mange skoler har i perioder benyttet sig af at lukke skolen og praktiserer virtuel undervisning. De følger således ikke nogen nødbekendtgørelse men bekendtgørelsen om de gymnasiale uddannelsers mulighed for virtuel undervisning jf.

§2 <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2017/49>

Det er i den sammenhæng vigtig at være opmærksom på, at det der gælder under virtuel undervisning, således er læreplanens ord. Her et citat fra kemi B-niveau vedrørende det eksperimentelle arbejde: "Elevernes eget eksperimentelle arbejde i laboratoriet skal udgøre mindst 20 pct. af fagets undervisningstid og omfatter ikke elevernes efterbehandling."

Elevernes eget eksperimentelle arbejder omfatter i den sammenhæng også hjemmeforsøg, så længe de er sikkerhedsmæssigt forsvarligt og følger Arbejdstilsynets regler.

Derfor må den enkelte lærer forsøge at omlægge undervisningen på den bedst mulige måde. Undervisning, der normalt vil forudsætte fremmøde, fx eksperimentelt arbejde, må skubbes, og anden undervisning, som nemmere kan omlægges til virtuel undervisning, må fremskyndes.

Hvis den virtuelle undervisning modsat følger nødbekendtgørelsen, så er der i §11 lavet en undtagelse fra fysisk tilstedeværelse når det vil være forbundet med uforholdsmæssige faglige, praktiske eller sikkerhedsmæssige vanskeligheder at gennemføre undervisningen uden samtidig tilstedeværelse af underviser og elever, kursister eller deltagere. Jf. nødbekendtgørelsen på

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/2368>

Hvis ovenstående skulle give anledning til spørgsmål eller kommentar må I endelig henvende jer.

Mange hilsner

Mette Malmqvist
Fagkonsulent kemi og bioteknologi

Mette.malmqvist@stukuvm.dk

Tlf. 3392 5023